

ЦІ ВЫСАХЛІ СЛЁЗЫ З ВАЧЭЙ НАСТАЎНІКАЎ?

Год таму ў “Крывінцы” быў апублікаваны артыкул “Свята са слязамі на вачах”. Размова ў ім ішла пра тое, што напярэдадні свайго прафесійнага свята настаўнікі атрымалі першыя заробкі па-новаму. Пасля разрэкламаванага яго падвышэння на 25%, гэты заробак у многіх летась аказаўся ніжэйшым за мінулагодні.

Сёлета настаўнікам таксама было паабяцана падвышэнне зарплат, але на гэты раз дыферэнцыяванае. То-бок, той, хто мае вышэйшую катэгорыю, атрымае і большую надбаўку.

Так як пераважная колькасць настаўнікаў нашага раёна (173 чалавекі або 31%) маюць першую катэгорыю, я пакажу тут на сваім прыкладзе, ці вялікую надбаўку да мінулага года атрымалі настаўнікі гэтай катэгорыі за верасень.

Настаўніцкі заробак за студзень гэтага года, які быў прыведзены ў артыкуле

“Настаўніцкі заробкі” ад 4-га лютага 2014 года. Сума авансу і безнаяўнага перавода складала 3 282 300 рублёў.

А ў заробку за верасень, які налічаны па-новаму, сума авансу і безнаяўнага перавода складае 4 344 750 рублёў. А калі ад яе адняць суму, што налічана за замену - 257 380, то атрымаем 4 087 370.

У асноўным дабаўка ў заробку атрымалася ад прыбаўкі за катэгорыю. Замест ранейшай у 309 710 рублёў, у новым квiтку стаіць 933 011 рублёў.

Такім чынам, можна канстатаваць, што

заробкі настаўнікаў першай катэгорыі сапраўды ўзраслі на суму каля 600 - 700 000 рублёў. Гэта складае каля 20% ад настаўніцкага заробка.

Калі жулічыць, што сёлетняя інфляцыя ўжо сягнула за 15 %, то стане зразумела ўся эфемернасць такой надбаўкі.

Настаўнікі па-ранейшаму атрымваюць найніжэйшы заробак з усіх статыстычна ўлічваемых.

Ён нават блізка не падыходзіць да сярэдняга заробка па рэспубліцы, які зараз складае 6 360 000 рублёў.

Г.Станкевіч

Партал твайго горада: <http://beshankovichy.by>

НАША ЖЫЦЦЁ

З БЕШАНКОВІЧАЎ У МАСКВУ НА ЗАРОБКІ

Традыцыйна на заробкі ў Расею едуць мужчыны. Яно і зразумела: яны здабытчыкі, ім трэба ў першую чаргу думаць пра тое, дзе зарабіць грошы, каб пракарміць сям’ю. Зарабляюць пераважна ў Расіі на будоўлі. Але ў апошнія часы сітуацыя змянілася: на заробкі ў Расею пацягнуліся і нашы жанчыны.

І тое адбываецца не ад салодкага жыцця. У маленькіх гарадках, такіх як Бешанковічы, жанчыне ўладкавацца на працу сапраўды праблематычна. Асабліва, калі ў цябе няма дыпламу, і ты не прэтэндуюш на цёплае месца ў бюджэтай установе.

Мода на жаночую працу існуе ў нашым грамадстве ўжо доўгі час. Спачатку ў Расею шукалі дарогу настаўніцы, і, трэба сказаць, не безвынікова. Следом за імі паехалі тыя, хто даглядаў дома хворых. А зараз жанчыны едуць працаваць пераважна прадавачкамі ў буйныя магазіны – супермаркеты. Іх бясплатна забяспечваюць інтэрнатам для пражывання, вылічваючы з заробку адносна невялікую суму за харчаванне ў абед.

Заробкі ў жанчын розныя: ад 1 000 расейскіх рублёў у дзень (сёння гэта складае каля 260 000 нашых) і вышэй.

Гэта не сказаць, каб задужа высокая, але ж не бешанковіцкая. Праца арганізавана вахтовым метадам. 18 дзён працы і столькі ж дома. Праца можа доўжыцца і большы тэрмін.

Некаторыя прадавачкі сведчаць, што іх прымаюць на працу афіцыйна, з запісам у працоўную кніжку.

Падзенне курсу расейскага рубля ў апошні час робіць гэту працу менш прыбыткавай, чым раней. Але ж родныя беларускія чыноўнікі не могуць прапанаваць ім і паловы сумы, якую прапаноўвае “гасцінная” Масква.

Г.Станкевіч

ПРАБЛЕМЫ ЭКАЛОГІІ

РАНЧЫЦКІ СМЕТНІК ЗАЧЫНЯЦЬ!

Так адрэагавала раённая ўлада ў асобе старшыні райвыканкама Леаніда Пянькоўскага на чарговы зварот Георгія Станкевіча на наўпроставую лінію 3-га кастрычніка.

Раённая “Зара” ад 10-га кастрычніка паведаміла: “У цяперашні час разглядаецца пытанне аб поўнай ліквідацыі і закрыцці мініпалігона. Да рашэння праблемы падключаны праваахоўныя органы, раённая інспекцыя прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, іншыя зацікаўленыя службы.”

Напомнім, што яшчэ летам 2012-га года Станкевіч тэлефанаваў на наўпроставую лінію па гэтым пытанню. Аб гэтым ён рапавядаў на сайце beshankovichy.by 02.05.2013 ў артыкуле “Сметнік у Старых Ранчыцах”.

Працігуем: “За паўкіламетра ад рэчкі проста на беразе аднаго з каналаў, што ўпадае ў раку, некалькі гадоў таму раённы выканаўчы камітэт сваім рашэннем санкцыянаваў сметнік. І хоць той сметнік, мусіць, прадназначыўся для карыстання жыхарамі навакольных вёсак – Верхняга Крывіна і Старых Ранчыц, кожны дзень сюды кіруюцца трактары са смеццем з райцэнтра. Бо сметнік знаходзіцца за нейкія тры-чатыры кіламетры ад рысы горада.

Зараз, у маі 2013-га года, сметнік разросся як па плошчы, так і па аб’ёму смецця, якога тут цэлыя горы. Што толькі не вязуць з Бешанковіч! Ад разнастайных бутэлек да бочак з

незразумелым напаўненнем, апілкамі, матрацы, абутак, розныя абрэзкі ад будматэрыялаў... Змесціва прычэпаў выгрузаецца проста на дарогу, і ўвесь бруд плыве ў канал ці разносіцца ветрам па наваколле.

Мінулым летам я тэлефанаваў на наўпроставую лінію, дзе прасіў раённыя ўлады зачыніць сметнік за непатрэбнасцю яго для выміраючай вёскі з лічанымі пенсіянерамі. Тым больш, што смецце з вёскі рэгулярна забіраюць камунгасаўцы, і мы за тое плацім.

Намеснік старшыні РВК С.Акуневіч мне адказаў, што сметнік раёну патрэбны. Тады чаму на ім пастаянны непарадак, і хто мусіць адказаць за забруджанае наваколле? Хто спыніць пажары, якія сістэматычна займаюцца на сметніку і пастаянна “радуюць” мяне і аднавяскоўцаў слупамі чорнага дыму?”

Потым пытанне неаднаразова асвятлялася на сайце beshankovichy.by (22-га траўня, 1-га жніўня, 12-га кастрычніка 2013-га года, 22-га красавіка і 6-га траўня 2014-га года), дзе публікавалася шмат фотаздымкаў са сметніка.

Нарэшце гэта міна заповоленага дзеяння мусіць быць зліквідавана.

М. Васільеў

СЛОВА І СПРАВА

Пасля таго як я патэлефанаваў на наўпроставую лінію на конт ранчыцкага сметніка, 10-га кастрычніка ў раёнцы паабяцалі, што сметнік ліквідуецца, а да рашэння праблемы падключачу праваахоўныя органы, раённую інспекцыю прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, іншыя зацікаўленыя службы.

Сёння ўжо 23-га кастрычніка, і, пакуль не выпаў снег, ёсць нагода спраўдзіць, ці разыходзіцца слова і справа ў нашых чыноўнікаў.

Пры пад’ездзе да сметніка адразу кідаецца ў вочы адсутнасць на дарозе шлагбаўма і якіхсьці папярэдніх надпісаў тыпа “Свалка ліквідуецца. Выгрузка мусора забаронена! Штраф ... мінімальны.”

А смецце ўжо не змяшчаецца на смеццевым палігоне, які разросся на добрыя паўгектара. Яго зараз выгрузаюць проста на дарогу. Тут і аўтамабільныя скаты, і будаўнічыя матэрыялы, і абрэзаныя галіны яблыняў, і нейкая зямля. Сметнік працягвае расці.

Свежыя здымкі са сметніка размешчаны на сайце beshankovichy.by.

Г.Станкевіч

ПЕЧКА

Ёсць у хаце вясковай
душа неўміручая й сэрца.
Уцішы вечаровай
адчуеш ты, як яно б’ецца.
У кватэрах, у горадзе,
тое біццё не пачуеш.
Там душа, мабыць, з гора дзе,
прыхапкам пераначуе.

Ды інакш выглядае
вясковая простая хата.
Усё тут шчырадайна,
разумна, святочна-прыўзнята.
Нібы вечнасць спынілася,
час задымаў на прыпечку.
Развітайся з паныласцю,
калі ўсміхаецца печка!

Кожнай хаты душа
за загнетам у печцы начуе.
Хто заходзіць, спярша
дух магутны і хлебны адчуе.
Ён ніколі не схлусіць,
абніме рупліва-старанна.
У пячым цёплым дусе
да золку хаваецца ранне.

На сьвітанні, калі
гаспадыня-матуля прачнецца,
у нутры адпачыўшым пячым
абуджаецца сэрца.
Затрапеча агонь,
на паленнях заскача вавёркай.
І ў Сусвет ад яго
цераз комін узносяцца зоркі.

А які смачны хлеб,
што ў пячым нараджаецца ўлонні!
Ён ляжыць на стале,
а яму б верхаходзіць на троне.
Каравай маёй маці
на сподзе з лістотай кляновай,
быў падзеяй у хаце
заўсёды, бяспрэчна, галоўнай.

Печка – мой бастыён
непрыступны парою зімовай,
бо вытрымліваў ён
без напругі марозу аковы.
Так прыемна было,
нацягаўшыся дзесьці па слоце,
нырцануць у цяпло
і забыцца ў салодкай дрымоце.

Каб магчыма, я б жыў
невывазна на тым бастыёне.
Печка, як ні кажу,
мне адкрыла радочкаў мільёны!
Дзе цяплей, на чарэн,
здубянелыя шыліся пяты.
Я чытаў ноч і дзень,
апантана, бясконца, заўзята.

Калі стомы навала
за поўнач валіла на месцы,
і ўжо сіл бракавала,
упоцёмках каб з печкі злезці,
выключальнікам пстрыкаў
і, цалкам ня цямячы дзе я,
разам з сябрам Мурлыкам
ляцеў у абдымкі Марфея.

Ўлетку печка была
ў адпачынку кароткачасовым,
сумаваў вузкі лаз
у чаканні кампаніі новай.
Ды ўжо ў верасні дым
у жытло не пускаў халадэчу –
быў я рады заўжды
нашай доўгачаканай сустрэчы.

Г.Станкевіч
“Зорны воз”

ПРАВЫ СПАЖЫЎЦА

УПАКОЎКА ПАВІННА БЫЦЬ
БЯСПЛАТНАЙ

Закон аб дзяржаўным рэгуляванні гандлю і грамадскага харчавання ўступіў у сілу 22-га ліпеня, але не ўсе грамадзяне чыталі яго ўважліва. Як і пастанову Савета міністраў 703, якая зацвердзіла

Правілы продажу асобных відаў тавараў і ажыццяўлення грамадскага харчавання. Але значна горш, што гэтага не зрабілі і людзі, абавязаныя ведаць усе профільныя дакументы назубок па абавязку службы: менеджэры, дырэктары і ўласнікі крам. Інакш яны б дакладна ведалі: тавары, якія па сваім характары патрабуюць затарвання, перадаюцца пакупніку ў ўпакаваным выглядзе без дадатковай платы.

Пры гэтым, піша газета «СБ», выгляд упакоўкі можа быць любым: папера, поліэтыленавы пакет, харчовая плёнка, кантэйнер, ланч-бокс ... Выключэнне зроблена толькі для тартоў, набораў пірожных і разліўных напояў. Тара для гэтых прадуктаў ўключаецца ў раздробны кошт. Усё астатняе - накладныя выдаткі гандляроў.

Дарэчы, гэтая норма ў заканадаўстве была і раней. Яна сфармуляваная ў артыкулах Грамадзянскага кодэкса №451 і 452. Першая кажа пра тое, што прадавец абавязаны перадаваць тавар пакупніку ў тары, якая забяспечвае яго захаванасць, а другая - што іншы падыход расцэнчваецца як перадача прадукцыі неналежаўнасці. А паколькі бясплатнасць фасавачных пакуначкаў цяперашчэ і прадубліраваная ў правілах гандлю, то ў нас з'явілася некалькі падставаў, каб ўздзейнічаць на нядобрасумленых і незаконаслухмяных прадцаўцоў. Таму што парушаюць яны зараз, прычым масава, адразу два законы: аб гандлі і абароне правоў спажывцоў. Такім чынам, калі сёння ў краме вам прапануюць аплаціць фасавачны пакет - смела адмаўляйцеся. Усе заканадаўчыя аргументы на вашым боку. Прымушаюць?

Што ж, заплаціце, чэк захаваеце, але неадкладна запатрабуйце кнігу заўваг і прапаноў. Яна выдаецца па першым патрабаванні. Робіце туды запіс і чакаеце рэакцыі.

Дарэчы, калі ўвесь працэс выклікаў у вас нязручнасці: страцілі час, сапсавалі сабе настрой - ёсць падстава запатрабаваць кампенсацыі не толькі матэрыяльнай, але і маральнай шкоды. Магу нават падказаць распаўсюджаную ў судовых рашэннях суму - 100-150 тысяч рублёў. А за парушэнне правілаў гандлю адказнай службовай асобе пагражае штраф ад 2 да 5 базавых велічынь. Забягаючы наперад, скажу: Мінгандлю ўжо ўнёс прапанову аб узмацненні жорсткасці пакарання. Сумы плануюць павялічыць да 10-50 базавых.

Гэтак адназначная норма ў заканадаўстве з'явілася невыпадкова. Многія еўрапейскія дзяржавы адмаўляюцца ад пластыкавых пакетаў. Некаторыя прадстаўнікі айчыннага бізнесу, асабліва звязанага з перапрацоўкай другой сыравіны, таксама выступаюць за поўную забарону ўпакоўкі, якая забруджвае навакольнае асяроддзе.

- Мы спрабуем ўздзейнічаць на гандаль эканамічным шляхам, - разважае Андрэй Мяшкоў, намеснік начальніка ўпраўлення арганізацыі гандлю і паслуг Мінгандлю, - абавязаўшы перадаваць пакупніку тавар у бясплатнай ўпакоўцы. Выкарыстанне поліэтыленавых пакетаў зараз стане нявыгадным.

Дарэчы, за ўяўнай таннасцю фасавачных пакетаў стаяць каласальныя прыбыткі. Нацэнка на кавалак поліэтылену ў асобных крамах дасягае 300-400 працэнтаў! Зрэшты, у хуткі і масавы пераход на ўпакаваную паперу і тканкавыя авоські

верыцца з цяжкасцю, а вось абвясціць вайну платным фасавачным пакуначкам рэальна ўжо цяпер. А далей лагічным будзе і наступны крок: экалагічны збор на ўсю шкодную ўпакоўку, у тым ліку і вялікія пакеты-майкі, якія апанавалі нашы звалкі.

Дарэчы

Могуць адпускацца без тары буйныя гародніна і садавіна з цвёрдай лупінай, такія як ананасы, кавуны, дыні, гарбузы, авакада, манга, памялца і капуста.

Тавары, якія патрабуюць затарвання

Харчовыя: не спакаваныя вытворцы (пастаўшчыком) у спажывецкую тару; вагавыя тавары ва ўпакоўцы вытворцы, у тым ліку каўбасныя вырабы, сыры, цукровыя кандытарскія і іншыя вырабы ў абалонцы, абгортцы, плёнцы, пергаменце, паперы; хлебабулачныя вырабы, у тым ліку ў ўпакоўцы вытворцы ў выпадку разразаўвання іх на часткі; прадукцыя ўласнай вытворчасці.

Нехарчовыя: усё, якія могуць быць забруджаныя або пашкоджаны (разбітыя) пры транспартоўцы: пасцельная і сподняя бялізна, панчошна-шкарпэткавыя вырабы, посуд са шкла і фарфору, навагоднія цацкі і іншыя падобныя вырабы, а таксама тыя, што самі могуць забрудзіць альбо пашкодзіць рэчы пакупнікі (мыла, напрыклад); дробнаштучныя: гузікі, кнопкі, цвікі, шрубы, фурнітура, бігудзі, прышчэпкі; метражныя: тканіны, трыкатажнае і гардзіннае палатно, штучны мех, нятканыя матэрыялы, стужкі, карункі, тасьма, драты, шнуры; цыбуліны раслін, расада, насенне, пасадачны матэрыял, корм для жывёл, птушак і рыб.

**“Савецкая Беларусь”
Аэліта Сюльжына**

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ

ЧАМУ НЕ ДАВЯРАЮЦЬ
НАСТАЎНІКАМ?

Калі Вы захочаце набыць, скажам, тэлевізар ці халадзільнік, то сёння тое можна зрабіць у крэдыт. Гэта вельмі зручна, асабліва калі той крэдыт бесадсоткавы, і Вы без дапамогі з боку вырашаеце свае праблемы.

Загвоздка толькі ў тым, што арганізацыя, дзе Вы працуеце, мусяць даць вам гарантыйны ліст. То-бок даведку пра тое, што Вы валодаеце заробкам, а, значыць, і магчымасцю заплаціць за дарагую рэч. А арганізацыя гарантуе, што Вы вернеце грошы своєчасова.

Гарантыйны ліст вельмі спрашчае жыццё простама чалавеку. Яму не трэба валаводзіцца і шукаць аж двух

(!!!) паручыцелей, якім трэба браць даведкі з месца сваёй працы і г.д., і якіх знайсці не так і проста.

Але ў Бешанковічах гарантыйны ліст (а, значыць, і крэдыт) могуць атрымаць толькі тыя, хто працуе ў раённым спажывецкім таварыстве (РСТ), то-бок самі прадавачкі. Магчыма, якіясьці іншыя арганізацыі клапацяцца пра сваіх работнікаў.

А вось настаўнікі атрымаць гарантыйны ліст у раённым адзеле адукацыі не могуць. Настаўнікі маюць найніжэйшыя заробкі па рэспубліканскай шкале, выконваюць гіганцкую працу ў школе, пры тым падмяняючы МНС-нікаў, міліцыю і г.д., і тым не менш адчуваюць недавер з боку свайго непасрэднага начальства. Чаму?

Г.Станкевіч

ЗДАРЭННІ

У АГНІ ЗАГІНУЎ
ЧАЛАВЕК

Як паведамляе сайт МНС, 12-га кастрычніка ў 02-44 у вёсцы Двор Нізгалава адбыўся пажар дома.

У двухкватэрным доме памерам 10х18 м агнём часткова знішчаны дах, столевае перакрыццё, маёмасць і пашкоджаны сцены. У 5 гадзін раніцы быў знойдзены труп гаспадара адной з кватэр, механізатара “Аграсервіса”. Прычыны пажару высвятляюцца.

У.Ліпскі

СУТЫКНУЛІСЯ ДВА
АЎТОБУСЫ

Раніцай у аўторак 7-га кастрычніка на дарозе Р-113 у лесе паміж Улай і Бешанковічамі адбылося сутыкненне двух аўтобусаў.

Рэйсавы аўтобус Ушачы – Віцебск, якішоў у Бешанковічы, сутыкнуўся з аўтобусам “Вітконпрадукта”, які вёз у Шумілінскі раён рабочых. 3-за сутыкнення чатыры

работніцы “Вітконпрадукта” атрымалі пашкоджанні і былі дастаўлены ў раённую бальніцу для аказання дапамогі. Тры чалавекі было гаспіталізавана.

М.Васільеў

ІНФАРМАЦЫЯ ПРАКУРАТУРЫ

РОСТ НЯШЧАСНЫХ
ВЫПАДКАЎ

Як паведамляе прэс-служба Генеральнай пракуратуры, колькасць няшчасных выпадкаў на вытворчасці ў Віцебскай вобласці некалькі знізілася, але ўсё роўна застаецца занадта вялікай.

У першым паўгоддзі 2014 года ў выніку няшчасных выпадкаў на вытворчасці ў Віцебскай вобласці загінула 10 чалавек, цяжка траўмаваны 31 работнік. Для параўнання: за першую палову 2013 на вытворчасці загінулі 18 чалавек, а 35 былі цяжка траўмаваны.

Разам з тым, як адзначае пракуратура, нягледзячы на агульнае зніжэнне колькасці няшчасных выпадкаў, іх рост зафіксаваны ў арганізацыях Наваполацка, Чыгуначнага раёна Віцебска, Бешанковіцкага, Верхнядзвінскага, Лепельскага, Ушацкага і іншых раёнаў.

Паводле Дырэктывы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь №1 ад 11.03.2004 «Аб мерах па ўмацаванні грамадскай бяспекі і дысцыпліны» неабходна няўхільна выконваць патрабаванні заканадаўства, накіраванага на забеспячэнне грамадскай бяспекі. Разам з тым у ходзе наглядных мерапрыемстваў выяўлены шматлікія парушэнні законнасці. Напрыклад, пракуратурай Бешанковіцкага раёна ўстаноўлена, што слесар ДКУСП «Бешанковіцкая ПМК-41» знаходзіўся на працоўным месцы на будаўнічым аб'екце ў г.п.Бешанковічы ў стане алкагольнага ап'янення. Па патрабаванні пракурора слесар прадпрыемства прыцягнуты да адміністрацыйнай і дысцыплінарнай адказнасці.

Вынікі рэйдавых мерапрыемстваў паказалі, што на аб'ектах будаўніцтва не праводзіліся інструктажы па ахове працы, не выконваўся парадак вядзення адпаведных часопісаў. Падобныя парушэнні выяўлены пракурорамі Глыбоцкага, Чашніцкага, Полацкага, Віцебскага раёнаў. Склад, прылады і абсталяванне санітарна-бытавых памяшканняў для асоб, якія працуюць на будаўнічых і будаўніча-мантажных работах,

не заўсёды адказвалі гэтым патрабаванням. У парушэнне заканадаўства аб'екты будаўніцтва ў г.Віцебску, Віцебскім, Браслаўскім, Лёзненскім, Полацкім раёнах не былі абгароджаныя, што стварала ўмовы для крадзяжу маёмасці. Акрамя таго, выяўленыя шматлікія факты ажыццяўлення работ без ахоўных касак, ахоўных мантажных паясоў і іншых неабходных сродкаў індывідуальнай абароны.

Па выніках праведзеных рэйдавых мерапрыемстваў пракурорамі гарадоў і раёнаў кіраўнікам будаўнічых арганізацый Віцебскай вобласці ўнесена 7 прадстаўленняў, вынесена 32 прадпісанняў, аб'яўлены 3 афіцыйных папярэджанняў. Па выніках разгляду актаў пракурорскага нагляду 23 службовыя асобы прыцягнуты да дысцыплінарнай адказнасці, 5 – да адміністрацыйнай, 1 – да матэрыяльнай адказнасці.

**Прэс-служба
Генеральнай пракуратуры**

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі “Крывінку”, то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаеца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamnikat.org/kryvinka.html> каталагу “Пэрыёдыка” для далейшага выкарыстання яшчэ да з’яўлення газеты на паперы.

БЕЛАРУСКА-РАСЕЙСКІЯ АДНОСІНЫ

НАШЫ МЕЖЫ

ЯК ВІЦЬ ВЯРОЎКІ З ПУЦІНА

Наступным годам Беларусь атрымае ад Расеі шчодры падарунак — ня менш як 2,5 млрд даляраў. Своеасаблівая гуманітарная дапамога Лукашэнку да прэзыдэнцкіх выбараў.

Падкрэсьлім: гэта менавіта падарунак. Не крэдыт, які сёлета атрымала Беларусь. Ніякімі пагадненнямі Расея не абавязаная даваць такія грошы саюзніку. Перамены ў падатковай сыстэме — гэта ўнутраная справа кожнай краіны. Мытнага саюзу, яны не рэгулююцца дакумэнтамі гэтага аб'яднаньня, ва ўсялякім разе, на цяперашнім этапе. Уласна кажучы, падатковы манэўр у Расеі часткова і ажыццяўляецца дзеля таго, каб нэўтралізаваць прэтэнзіі Беларусі («гандаль без абмежаваньняў і выключэньняў»), легалізаваць адмову Масквы падтрымліваць беларускі нафтавы афшор. І цяперашняя згода РФ кампэнсаваньня Менскай страты — гэта проста прэмія Беларусі за згоду стаць удзельніцай Эўразійскага эканамічнага саюзу (ЭАЭС).

Самае цікавае, што Беларусь атрымала згаданую прэмію двойчы ў 2014 годзе. Вясной, перад падпісаньнем дамовы аб утварэньні ЭАЭС, Менск жорстка патрабаваў, каб мыта на нафтапрадукты, якое Беларусь пералічвае ў расейскі бюджэт, засталася ў беларускім бюджэце. Лукашэнка ставіў гэтае пытаньне ў форме амаль што ўльтыматуму. Маўляў, Менск падпіша пагадненьне аб утварэньні ЭАЭС толькі пры ўмове, што Расея пагодзіцца задаволіць патрабаваньне Беларусі.

Выступаючы 22 красавіка ў Нацыянальным сходзе з пасланьнем, Лукашэнка заявіў: «Я скажу маім гасьцям і калегам, ці жадаюць яны ствараць саюз, ці не... Давайце прыбярэм усялякія абмежаваньні. Але калі гатовыя сёньня толькі падпісваць дамову, а абмежаваньні прыбраць праз 10–15 гадоў, то вось тады і падпішам».

Масква тады паддалася на шантаж і пайшла на саступкі. За падпіс Лукашэнкі Расея пагадзілася, каб наступным годам палова аб'ёму мыта за экспарт нафтапрадуктаў заставалася ў беларускім бюджэце (гэта каля 1,5 млрд даляраў). Таксама РФ пацьвердзіла сваё абяцаньне выдзеліць Беларусі крэдыт у памеры 2 млрд даляраў. Грошы былі пералічаны ў верасьні, праўда, у расейскіх рублях. Акрамя таго, Менск атрымаў згоду Масквы на павелічэньне паставак нафты на беларускія НПЗ наступным годам, а таксама дамогся права прадаваць на расейскім рынку вырабленыя ў Беларусі аўтамабілі Geely.

І вось цяпер, спасылаючыся на падатковы манэўр у Расеі, беларускае кіраўніцтва заявіла, што не ратыфікуе дамову аб утварэньні ЭАЭС, пакуль Масква не кампэнсуе Беларусі страты ад гэтай эканамічнай апэрацыі. І што вы думаеце? Расея пагадзілася. Цяпер усё мыта за экспарт нафтапрадуктаў застанецца ў Беларусі, што ацэньваецца як

2,5 млрд даляраў дадатковых паступленьняў у беларускі бюджэт наступным годам. Нядрэнны падарунак Лукашэнку да прэзыдэнцкіх выбараў.

Прадаць два разы адзін і той жа тавар — згоду стаць удзельнікам ЭАЭС — гэта вышэйшы пілятаж. Больш за тое, Беларусь ратыфікавала дамову аб стварэньні Эўразійскага эканамічнага саюзу з заявай, якая фактычна закладае міну пад існаваньне самага гэтага інтэграцыйнага аб'яднаньня...

У перакладзе на нармальную мову ўсё гэта азначае: мы будзем выконваць пагадненьні ЭАЭС толькі пры ўмове, што Расея будзе нам плаціць столькі, колькі мы скажам!

Гэтай заявай Беларусь фактычна зводзіць на нішто ўсе пагадненьні ў рамках гэтага саюзу, увогуле ўвесь праект ЭАЭС. Цікава, як на ўсё гэта адраэгуе Расея?

Сёньня на Захадзе вялікая праблема з тым, як паўплываць на Пуціна. Лічыцца, што зь ім немагчыма дамовіцца. А вось Лукашэнка паказаў, што, аказваецца, з Пуціна можна вярнуць віцэ. Толькі калі ведаць як. Лукашэнка можа арганізаваць у Менску курсы павышэньня кваліфікацыі па працы з кіраўніцтвам Расеі. І браць за гэта цвёрдай валютай.

(скарочана)
Валер Карбалевіч
“Радые Свабода”

КОШТ НАФТЫ

ПАРАДОКСЫ ГЛАБАЛІЗАЦЫІ

Сусветнае падзенне коштаў на нафту, здавалася б, мала тычыцца Беларусі — ў нас гэтай сыравіны, як кацянё наплакала. Але насамрэч гэтыя выбрыкі глабальнага рынку могуць справакаваць дэфолт у «сінявокай».

Сусветныя рынкі ліхаманіць. Напачатку тыдня паскорыўся працэс зніжэньня сусветных коштаў на нафту. Каціроўкі асноўных марак гэтага прадукту (Brent і WTI) апусціліся ніжэй за \$90 за барэль. Напрыклад, у чацвер кошт Brent склаў \$82,91 за барэль, а амерыканскі гатунак WTI патаннеў аж да \$80,71. Гэта самыя нізкія кошты са снежня 2010 года.

Найбуйнейшыя вытворцы нафты — Саудаўская Аравія і Кувейт — гатовыя мірыцца з нізкімі сусветнымі коштамі. Як паведаміла агенцтва Reuters, прадстаўнікі Саудаўскай Аравіі не супраць падзення коштаў да \$80, калі гэта дапаможа краіне змагацца з канкурэнтамі. Міністр нафтавай прамысловасці Кувейта Алі аль-Амаір мяркуе, што скарачэньне здабычы нафты ўсё роўна не ўтрымае цэны ад падзення. Па ягоных словах, цэны могуць спыніцца ў межах \$76–77 за барэль, бо гэта сабекошт здабычы нафты ў ЗША і Расіі.

У Беларусі нафты — кацяня наплакала. Здавалася б, жыві і радуйся: для нашых нафтаперапрацоўчых заводаў будзе палёгка: чым меншы кошт нафты, тым лягчэй ім забяспечыць сваю вытворчасць. Дый кошты на газ, якія прывязаны да коштаў нафты, таксама зніжца. Але насамрэч усё не так. Такое імклівае зніжэньне сусветных коштаў на нафту па нас ударыць вельмі

балюча. А ўсё таму, што мы, па-першае, шчыльна завязаныя на пастаўкі гэтай сыравіны толькі з адной крыніцы — з Расіі. І, па-другое, мы яшчэ і шчыльна інтэграваны ў расійскую эканамічна-фінансавую сістэму....

Значна больш па нас удараць ускосныя наступствы падзення нафтавых коштаў. Справа ў тым, што бюджэт Расіі прымаецца адразу на тры гады. Напачатку гэтага года ён быў сфармаваны з разлікамі коштаў на нафту: у 2014-м — \$93, у 2015-м — \$95, і ў 2016-м — таксама \$95. Прычым, лічба ў \$95 за барэль лічылася «крызіснай». І яшчэ трэба ўлічыць, што палова ўсёй даходнай часткі бюджэту Расіі фармуецца коштам нафтагазавых паходаў.

У Расіі ёсць пэўная «падушка бяспекі» — Рэзервовы фонд, у які збіраліся «лішнія» грошы з надзвычай высокіх коштаў на нафту. На 1 кастрычніка гэтага года ён складае 90 мільярдаў даляраў ЗША. Па прычыне зніжэньня коштаў на нафту ў Расіі з'явілася думка гэты фонд «распячатаць». «Калі бягучая цана на нафту ў 87 даляраў за барэль захавецца на 2015 год пры кошце рубля да долара ў 40 рублёў за долар... то мы вымушаны будзем звяртацца да рэзервовага фонду», — заявіў міністр фінансаў Расіі Антон Сілуанав на пасяджэньні бюджэтнага камітэта Дзярждумы.

У Беларусі такой «падушкі бяспекі» няма. Больш за тое, ужо некалькі гадоў запар мы штогод просім у Расіі грошы — як правіла, памер запытанага крэдыту складае \$2 мільярды. Гэтыя грошы, у асноўным, ідуць на рэструктурызацыю раней узятых пазыкаў. То бок, за кошт новага крэдыту мы аддаем старыя.

Калі ж кошты на нафту працягнуць падаць, то... Расія апынецца ў складанай сітуацыі: н а ф т а г а з а в ы я даходы будуць значна меншыя, чым запланавана дзейсным расійскім бюджэтам. Самой пазычыць грошай у Расіі ў сённяшніх варунках не атрымаецца — з-за яе дзеяньняў ва Украіне яна амаль поўнасьцю адрэзаная ад знешніх фінансавых і крэдытных рэсурсаў. Калі ўжо там узнікла думка пра тое, каб «залезці ў заначку», то ні на якія новыя крэдыты Беларусі разлічваць амаль не прыходзіцца.

Паўтара мільярда даляраў, якія мы атрымваем (і ці атрымваем

яшчэ?) з экспартных пошлінаў, ад спаўзання ў «даўгавую яму» нас наўрад ці ўратуюць.

пагашэньне доўгу і \$1 мільярд — на бягучае абслугоўваньне пазыкаў (працэнты). Такім

чынам, у дадатак да пошлінаў нам трэба недзе знайсці \$2,5 (4 мінус 1,5) мільярда. Ці зьбярэм мы іх «сваімі сіламі»?

Гэта будзе вельмі складана, бо за падзеннем коштаў на нафту для нас абрынецца і рынак асноўнага гандлёвага партнёра, якім, ізноў жа, з'яўляецца Расія. Ва ўмовах дэфіцыту грошай у самой Расіі складана разлічваць на тое, што яна будзе масава набываць замежныя тавары, хай сабе і беларускія, за якія трэба разлічвацца валютай. То бок, з-за падзення коштаў на нафту варта чакаць і скарачэньня даходаў ад экспарту ў Расію.

У выніку Беларусь можа прыйсці да «тэхнічнага дэфолту» — адмо-вы плаціць альбо працэнты па пазыках, альбо

асноўную частку доўгу. Прыкладна тое, што здарылася ў Расіі ў 1998 годзе.

Сяргей Пульша
“Новы час”

ШТО БАРОНІЦЬ КРАІНУ МАЦНЕЙ АРМІІ...

Аляксандр Лукашэнка распавядае пра “класныя творы” Васіля Быкава, а таксама выказваецца за павелічэньне колькасці гадзін на выкладанне беларускай мовы у агульнаадукацыйных школах. Аб тым, што азначае такі паворот улады ў бок беларускамоўнасці, распавядае пісьменнік Уладзімір АРЛОЎ.

«Васіль Быкаў не быў маім прыхільнікам, але ў яго ёсць класныя творы — тое, што мы і нашы дзеці павінны ведаць, — заявіў Лукашэнка напрыканцы мінулага тыдня. — Але ёсць некаторыя [аўтары, уключаныя ў школьную праграму], якія толькі прозвішча беларускае носяць, а чытаць няма чаго».

Крыху раней афіцыйны лідар зрабіў яшчэ адну заяву: “Добра, мы ўсе размаўляем па-руску. Па-беларуску, скажу шчыра, дома і ў побыце мы размаўляем менш. Тады, магчыма, неабходна ў школе даць яшчэ адну гадзіну на карысць беларускай мовы замест англійскай?”

Уладзімір Арлоў: Ёсць такое выслоўе: “Мова абараняе межы краіны мацней за армію”. Мне бачыцца не выпадковым тое, што ўсе апошнія заявы афіцыйнага лідара ў падтрымку беларускай мовы і культуры прагучалі ўжо ў новай геапалітычнай сітуацыі, якая ўзнікла ў сувязі з падзеямі ва Украіне. Гэта сведчыць пра разуменне

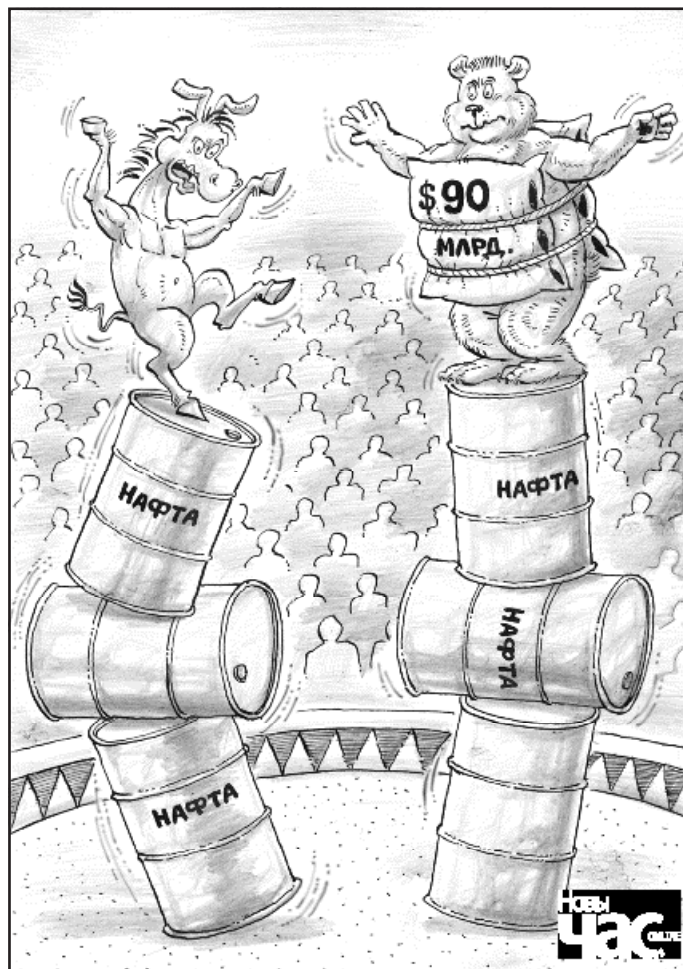
расейскай пагрозы. Што ж датычыцца пра дадатковую гадзіну ў школах на вывучэньне мовы, то я, па-першае, зусім не ўпэўнены, што гэтая гадзіна ў школьнай праграме з'явіцца. А, калі і з'явіцца, то яна нічога не вырашыць.

РР: Чаму так песімістычна?

Уладзімір Арлоў: Як літаратар, які нярэдка сустракаецца, нягледзячы на ўсе чорныя спісы, з вучнямі, магу сказаць, што сёння і ў гарадскіх, і ў вясковых школах, асабліва вучні малодшых класаў, ужо ўспрымаюць беларускую мову замежнаю. І па сутнасці нават не разумеюць таго, што ім спрабуе расказаць пісьменнік. Я думаю, тыя калегі, якія таксама сустракаюцца з дзецьмі, могуць гэта толькі пацьвердзіць. Вось да чаго давяла палітыка ўлады ў галіне школьнай адукацыі!

І таму лічу, што, калі сапраўды клапаціцца пра захаванне і развіццё беларускай мовы (як мовы

(працяг на стар. №4)

Паводле дадзеных Мінфіна, абслугоўваньне і пагашэньне знешняга дзярждоўгу ў 2015 годзе абыдзецца Беларусі ў \$4 мільярды: \$3 мільярды на

ГУЧНАЯ СПРАВА

ЛУКАШЕНКО ПОГОРЯЧИЛСЯ И БЫЛ НЕ ПРАВ?

«Сейчас надену наручники, и пойдете все в камеры!» — грозил Александр Лукашенко сбившимся в кучку чиновникам, сопровождавшим его при посещении 8 ноября 2013 года ОАО «Борисовдрев».

В Минском областном суде продолжают слушания по уголовному делу бывшего генерального директора ОАО «Борисовдрев» Владимира Мальцева.

Большинство свидетелей уже допросили, правда, некоторые не явились, а потому, чтобы не терять время, судебное следствие перешло к стадии оглашения протоколов следственных действий и документов. Материалы дела озвучивает сторона обвинения. Процедура эта обязательная, но в основном прокурор Елена Филович зачитывает названия документов и лишь изредка приводит выдержки.

Для стороннего слушателя сложно понять, о чем идет речь, а вот Мальцев очень внимателен, держит процесс, что называется, под контролем, делая замечания и давая пояснения суду по тому или иному документу. «Следствие обвинило меня в том, что график монтажа оборудования котельной не разрабатывался», — сказал обвиняемый 20 октября во время озвучивания одного из документов, находившего в 40-м томе. Прокурор подтвердила, что такой график имеется в материалах дела.

Внимание же корреспондента Naviny.by привлекло оглашение 44-го тома дела, практически полностью состоящего из протоколов поручений

первозаместителя премьер-министра Владимира Семашко и председателя Минского областного исполнительного комитета Бориса Батуры.

В суде Владимир Мальцев напомнил, что согласно указу президента ответственность за ход модернизации на «Борисовдреве» несут Миноблсполком и правительство. Именно Батура, по словам обвиняемого, дал поручение заключить договор с турецкой компанией Bersey на монтаж оборудования для котельной. Напомним, следствие пришло к выводу, что Мальцев заключил с турками этот контракт незаконно. Из озвученных, хоть и частично, в суде документов следует, что гендиректор ОАО «Борисовдрев» без указания свыше и шагу ступить не мог. Даже в производственных мелочах Мальцеву не позволялось принимать самостоятельные решения.

Цитата из поручения Семашко: «Борисовдреву» согласовать с турецкой компанией Bersey и выполнить покраску оборудования термостойкой краской».

Цитата из поручения Батуры: «Борисовдреву» обеспечить дополнительную поставку масла для котельной».

И это уровень высших должностных лиц? Становится понятным, почему так был взбешен Александр Лукашенко во время посещения «Борисовдрева»

год назад. «Я просил вас снимать все вопросы здесь в течение суток... Я вам руки развязал...», — негодовал президент от увиденного. (Руки гендиректора Мальцева, похоже, были связаны, и президент это понимал).

В тот же день появился указ № 502 «Об ответственности за нарушение исполнительской дисциплины». Пункт 4 документа гласил:

«Генеральной прокуратуре, Комитету государственного контроля, Министерству внутренних дел в установленном порядке возбудить уголовные дела по фактам нарушений, допущенных при проектировании и строительстве объектов открытого акционерного общества «Борисовдрев», фактам бесхозяйственности при модернизации предприятия, обеспечить привлечение к ответственности виновных должностных лиц».

Овозможном наказании руководителя ОАО «Борисовдрев» не было ни слова.

Правоохранители взяли под козырек и возбудили уголовное дело против освобожденных от должностей гендиректора ОАО «Стройтрест № 21» Николая Бусалова и директора КУП «Институт «Борисовпроект» Александра Мисиюка. Изначально крайними в этой производственной драме стать должны были именно они. О Владимире

Мальцеве речи вообще не шло.

На одном из судебных заседаний Мальцев обронил фразу: «Мое уголовное дело было возбуждено против проектировщиков, которые сегодня переведены в свидетели».

Корреспондент Naviny.by пытался выяснить в Следственном комитете, на каком свете находится дело Бусалова и Мисиюка. Конкретного ответа не удалось получить. Окольными путями журналист узнал, что уголовное дело в отношении Бусалова и Мисиюка было прекращено за отсутствием в их действиях состава преступления. Оба они выступили в суде свидетелями, первый продолжает свою трудовую деятельность в строительстве на должности заместителя директора, второй — в качестве заместителя главного инженера института «Борисовпроект».

Получается, Александр Лукашенко год назад погорячился, отправляя в камеру этих руководителей. Следствие же разобралось: прекращение уголовного преследование в данном случае означает, что президент был не прав.

Остается только порадоваться торжеству справедливости. И задаться вопросом: так ли виноват Владимир Мальцев, как «нарисовало» следствие?

Ответ прозвучит в решении суда.

Виктор ФЕДОРОВИЧ
“БЕЛАПАН”

ЕЎРАПЕЙСКИ ВЕКТАР

БЫЦЬ БЛІЖЭЙ ДА ЕЎРОПЫ...

Афіцыйны Мінск спрабуе заняць нейтральную пазіцыю ў расійска-украінскім канфлікце, нягледзячы на крытычную залежнасць ад Расіі, заявіў на саміце Еўрапейскай народнай партыі старшыня Руху «За Свабоду» Аляксандр Мілінкевіч.

«Лукашэнка спрабуе заняць нейтральную пазіцыю адносна вайны ва Украіне, нягледзячы на крытычную залежнасць ад Расіі. Гэта добры шанец, каб пашырыць адносіны Еўразвяз - Беларусь. Дыялог павінен быць крытычны і абумоўлены. Але не ізаляцыя краіны», - адзначыў Аляксандр Мілінкевіч.

Чым бліжэй да Еўропы, тым далей ад агрэсара-Расіі, якая любымі спосабамі спрабуе рэалізаваць ідэю-фікс крамлёўскай эліты - аднаўлення імперыі, дадаў старшыня Руху «За Свабоду».

«Расійска-украінская вайна моцна паўплывала на Беларусь. Перад ваенным канфліктам амаль палова беларусаў выступала за ўступленне Беларусі ў ЕЗ. Сёння такіх людзей у два разы менш», -

адзначыў Аляксандр Мілінкевіч.

Па ягоных словах, сёння гэтакаса ж «аслабла жадання рабіць рэформы, большасць хоча жыць у «беларускай Швейцарыі», у стабільнасці, у міры».

«Крамлёўская вайна за былыя савецкія рэспублікі пачалася не пасля Майдана, а шэсць гадоў таму, калі Масква напала на Грузію і анэксавала Паўднёвую Асетыю і Абхазію. Захад не знайшоў у сябе сілаў рашуча супрацьстаяць агрэсіі. Грузія, Украіна ... хто наступны?» - запытаўся старшыня Руху «За Свабоду».

«Гаспадар Крамля разумее толькі сілу. Дыпламатыю, кампраміс ён успрымае як слабасць. Захад не мае права аслабляць санкцыі, пакуль Расія не выведзе свае войскі з Украіны», - падкрэсліў Мілінкевіч.

Ён чакае, што Еўразвяз і ЗША будуць быць кансалідаванымі, цвёрдымі, паслядоўнымі.

«Еўропа павінна падтрымаць незалежнасць Украіны, Грузіі, Малдовы, Беларусі, краінаў Усходняга партнёрства - дапамогай у эканамічных і сацыяльных рэформах, пашырэннем абменаў, спрашчэннем візавага рэжыму і інш. Незалежнасць былых савецкіх рэспублікаў - самыя эфектыўныя лекі супраць расейскага неаімперыялізму», - адзначыў палітык.

«Галоўнае - адкрыць грамадствам гэтых краінаў Еўропу, захаваць смак Еўропы. Болей Еўропы у Беларусі!» - заключыў Аляксандр Мілінкевіч.

Прэс-служба “Руху “За Свабоду!”

НАШЫ МЕЖЫ

(пачатак на стар. №3)

тытульнай нацыі, якая стварыла гэтую дзяржаву), то трэба дадаваць не адну і не дзве гадзіны, а зрабіць канкрэтныя крокі па стварэнні беларускамоўнай сістэмы адукацыі: ад дзіцячага садка да ВНУ. Вось калі б Лукашэнка заявіў пра неабходнасць нарэшце стварыць у дзяржаве беларускамоўны нацыянальны ўніверсітэт, пра што мы гаворым усе гады незалежнасці, то гэта б прагучала сапраўды важна. А што да адной гадзіны...

Я б прапанаваў, каб гэтую гадзіну вызначылі для вывучэння мовы чыноўнікамі усіх рангаў. Каб яны хаця б займаліся мовай па гадзіне на тыдзень, а затым здалі б экзамен на яе валоданне. Вось гэта былі б сапраўдныя захады па абароне беларускай мовы і забеспячэнню раўнапраўя другой дзяржаўнай мовы, правы якой штодзень парушаюцца.

Радые Рацыя

ДЭНАМІНАЦЫЯ

КАЛІ ПРОЙДЗЕ ТРЭЦЯЯ ДЭНАМІНАЦЫЯ?

Роўна 15 гадоў таму, 20 кастрычніка 1999 г., Нацыянальны банк прыняў пастанову аб правядзенні ў краіне дэнамінацыі. Намінальнымі кошт рубля 1 студзеня 2000 года змянілася ў 1000 разоў, у выніку чаго беларускія грашзнакі пазбавіліся трох нулёў.

Беларускія капейкі - дарагое здавальненне

Чуткі пра нібыта дэнамінацыі ў Беларусі актыўна ходзяць апошнія пяць-шэсць гадоў. Упершыню яны з'явіліся ўвосень 2008-га - незадоўга да дэвальвацыі беларускага рубля, якая адбылася ў студзені 2009 года.

Пазней высветлілася, што чуткі, якія бударажаць розумы насельніцтва, не марныя. У кастрычніку 2013., адказваючы на пытанні журналістаў, Аляксандр Лукашэнка прагаварыўся, што новыя грошы надрукаваныя і «не адзін год яны ляжаць на складах».

Можна меркаваць, што намінальная кошт рубля пасля трэцяй дэнамінацыі зменіцца ў 100 разоў, і беларускія грашзнакі пазбавяцца двух нулёў. Дарэчы, у верасні гэтага года Нацбанк прыняў рашэнне, што з 2015 года банкнота

наміналам 50 рублёў будзе паступова выводзіцца з абарачэння, і канчаткова гэты працэс завершыцца ў сярэдзіне 2016-га. Такім чынам, намінал купюры найменшага годнасці складзе 100 рублёў. Закрэсліць нулі пасля гэтага будзе проста, і капейкі ўводзіць не давядзецца.

Непрыемная працэдура

Дэнамінацыя - працэдура чыста тэхнічная, хоць і тычыцца грошай. Аднак насельніцтва да гэтага чыста тэхнічным працэсу ставіцца, як мінімум, насцярожана, а як правіла - негатыўна.

«З дэнамінацыяй у нас часта асацыюецца слова дэвальвацыя. Праблема заключаецца ў тым, што, па-першае, многія блытаюць адно з іншым, па-другое - у памяці захаваліся сумныя падзеі 1990-х гадоў, калі пасля дэнамінацыі ў нас разгортваліся інфляцыйныя спіралі», - кажа старэйшы аналітык Forex Club у

Беларусі Валерый Палхоўскі.

Прадбачачы негатыўныя наступствы, улады, хоць новыя грошы ўжо даўно надрукаваныя і ляжаць на складах, нават не маглі аб'яўляць дэнамінацыю ў апошнія гады.

«Дэнамінацыя адкладалася з-за нежадання ўладаў лішні раз бударажыць насельніцтва. За апошнія пяць гадоў у нас было дзве дэвальвацыі, і на гэтым фоне правядзенне дэнамінацыі было немэтазгодна», - мяркуе фінансавы аналітык даследчай групы BusinessForecast.by Аляксандр Муха.

Трэцяя дэнамінацыя: ці варта баяцца?

Гісторыя суверэннай Беларусі ведае дзве дэнамінацыі: першая праводзілася ў 1994-м, другая - у 2000-м. Трэцяя, на думку экспертаў, можа быць праведзена пасля прэзідэнцкіх выбараў, якія павінны

адбыцца восенню наступнага года.

Улічваючы падзеі 2011-га, калі пасля выбараў краіна сутыкнулася з фінансава-эканамічным крызісам, насельніцтва можа чакаць чарговага падвоху ў канцы 2015 пасля выбарчай кампаніі. На гэтым фоне могуць ўзмацніцца дэвальвацыйныя настроі, паўстаць новыя чуткі пра нібыта будучай дэнамінацыі.

Зрэшты, улічваючы, што новыя беларускія грошы на складах ляжаць не адзін год, дэнамінацыю ўлады наўрад ці лічаць тэрміновай мерай. Таму калі ў год выбараў ці пасля выбарчай кампаніі эканамічная сітуацыя па нейкіх прычынах стане выходзіць з пад кантролю, дэнамінацыю зноў адкладуць да лепшых часоў. Спяшацца з гэтым уладаў сэнсу не бачаць - жылі бо калі-то беларусы і з мільённымі купюрамі...

Дзмітрый Заяц